

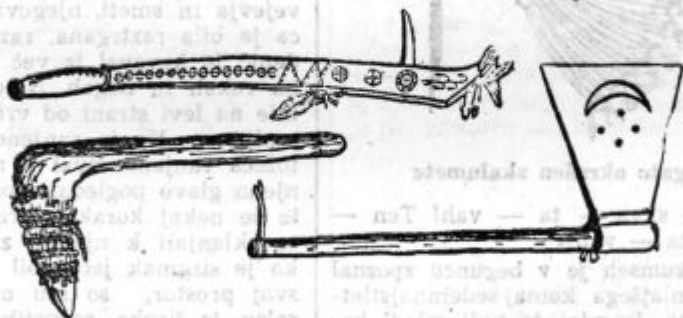
Rdeči vihar

**Povest iz prve indijanske vojne za Ohio — Po starih
virih pripoveduje Fric Steuben**

UMOR

Indijski glavar je na vsak način hotel vedeti, kaj se je dogajalo pred Mirkoovo hišo. In zdajci se je tudi Mirko omeščal ter je jel pripovedovati. Predvsem je Loganu sporočil novice, ki jih je bil Hineka prinesel iz naselbine. Oba rdečkožca sta komaj tajila presenečenje in razburjenje.

Možje so se zdrznili in se spogledali. Tekumsehova desnica se je oklenila puške, Mirko je nehote segel za pas, kakor da bi iskal svoj nož. Edini Logan je takoj sprevidel položaj. Če je oni tam zasledovan, tedaj morajo pohiteti v hišo in obenem posvariti Hineka, ki se vendar mudi še na oni strani v gozdu. V hiši se bodo lahko branili, tam

Indijansko orožje iz dobe, ki jo opisuje povest »Rdeči vihar«: levo tomahavk, kakršne so beli trgovci dobavljali posameznim indijanskim rodovom, desno dva tomahavka, kakršne so znali Indijanci sami izdelovati in čudovito spretno metati.

Mirko je govoril zelo izčrpno. Neznana bojazen ga je silla, da je odlašal s pripovedovanjem o onih dvanajstih Indijancih, ki so jih belci pomorili pri gostilni ob meji.

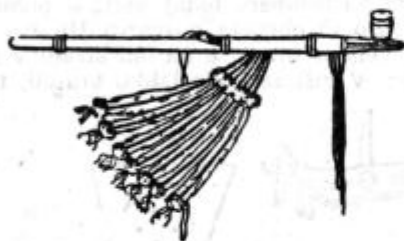
In ko je naposled le začel o tem pripovedovati, se je sam prekinil in je pokazal z desnico proti jasi: tam je tekel nepoznan Indijanec, ki je bil pravkar planil iz gozda. V velikih opotekajočih skokih je hitel proti Mirkovi hiši, kakor da hoče tam poiskati zavetja. Bil je videti zasledovan in kakor da teče v brezmejni grozi, že polnezavesten, pred neznanim sovražnikom, ki mu sledi za petami. Bil je videti do kraja izčrpan; kajti že se je samo opotekal z naprej sklonjenim trupom. Zdaj, zdaj se bo zgrudil...

je tudi žena in otrok. Logan je poprijel oba svoja tovariša za rameni in ju je z močnim sunkom potegnil s seboj, da so planili v divji dir.

V teku je Logan zavpil s tankim glasom dolgo in zateglo. Pri tem se je naglo udarjal z desnico na usta, — to je zvenelo, kakor da bi brlžgal na piščalko. Ta krik jih je sicer moral izdati neznanim sovražnikom. Toda bilo je mnogo važnejše in potrebnejše, da opozorijo Hineka na nevarnost. Tekumseh, ki je bil bistroumen kakor vsi indijanski lovci, je to takoj razumel in se je prvi pognal naprej. Dirjali so čez zeleno plan z vsemi močmi. Tekumseh, mogočni tekač, ki je lahko v diru zasledoval bivola in ga je tudi dohitel, je vsakokrat opravičil svoj priimek »Leteča

pšica«, po katerem so ga bolje spoznali, kakor po njegovem pravem imenu. Kmalu je bil daleč pred obema tekačema.

Seveda, prav gotovo je moral tudi bežeči Indijanec začuti njune svarilne krike. Toda bil je tako prestrašen ali zmeden, da je poteklo nekaj trenutkov, preden se je za krike sploh zmednil. In tedajci je obstal kakor zadet od krogle. Že se je okrenil. Ko pa je zagledal ljudi, ki so dirjali za njim, se je tako prestrašil, da se je domala na mestu zgrudil. Hotel se je spet pognati v beg, toda noge so ga le še komaj nesle. Bil je pač res docela izčrpan. In zdajci je zavpil Tekumseh s svojim glasom, ki je donel kakor gong v sve-tišču:

Bogato okrašen »kalumet«

Ten — skva — ta — vah! Ten — skva — ta — vah!»

Da, Tekumseh je v beguncu spoznal svojega mlajšega komaj sedemnajstletnega brata. In zdaj je tudi mladi begun spoznal, kdo sta oba Indijanca, ki sta mu oznanila pomoč. Pri tem je tudi lahko uganil, da belec, ki je z njima, ni njegov sovražnik. Toda zdelo se je kakor da se je prav zdaj šele posebno prestrašil. Kričeč je dvignil obe roke in je z vsemi znaki strahovitega razburjenja in groze omahoval proti vsem trem, ki so se mu naglo bližali. Prestrašen se je ustavil Tekumseh. Logan je bliskovito pogledal jaso, — nikjer ni bilo videti kakega zasledovalca. Postal je tudi on in ustavil se je Mirko, ki ga je obšla zla slutnja grozne nesreče.

Kakšen pa je bil tudi pogled na mlade Indijanca, ki se je imenoval Tenskvatavah! Mladenič pač ni bil bojevnik, v Čilikotu, je opravljal različno drobno delo, najrajši je strigel. Njegova oprava je bila vedno snažna, lasje vedno namaziljeni, ob petah je nosil vedno dolge trakove iz bobrove kože.

Kar je imel orožja, mu je služilo zgolj v okrasje, ne pa za boje in poboje. Tenskvatavah je držal v desnici močno gorjačo, ki jo je pobral bogve kje v gozdu. Ob njo se je opiral, ko se je zdaj približal svojim prijateljem. Mirko je sodil, da je mladenič popolnoma izčrpan in da so mu moči čisto popustile, odkar je prepoznal Logana. Opletal se je, padel, se dvignil, letel nekaj korakov z nadčloveškim napotrom, da mu je obraz popolnoma posnel, spet je padel, — in ko se je hotel še enkrat dvigniti, so mu dokončno odpovedale noge svojo pokornost. Na kolenih in rokah je hotel plezati dalje, a tudi to ni šlo. Tedaj je dvignil glavo in je ječal komaj razumljivo:

»Brat moj — Tekumseh — Tekumseh — hoo, brat moj — brat — «

Njegovi sicer vedno negovani lasje so mu padali grdo razkuštrani čez ramena in po licih. V njih so bili drobci vejevja in smeti, njegova usnjena srajca je bila raztrgana, razcefrana. Mladenič je krvavel iz več ran na glavi, na rokah in nogah. Njegove hlače so bile na levi strani od vrha do tal precepljene. Ko je ranjenec zdaj kakor tožeča ranjena žival z navzgor okrenjeno glavo pogledal može, ki so stali le še nekaj korakov pred njim in so se sklanjali k njemu, zadržujoči diha, ko je siromak ječeč bil priklenjen na svoj prostor, so mu neprestano lile solze iz široko razprtih oči. Groza, brezmejna groza je odsevala iz teh oči, očesni jabolki sta se nemirno sukali v svojih duplinah, kakor da bi se hoteli skriti pred pogledi, katerih ni sta mogli prenesti. Toda te nesrečne oči so se vedno spet vračale k Loganu. In pri tem je mladenič jokal in zavijal in čule so se samo njegove besede:

»Hooo — brat moj hooo — hooo — Tekumseh — brat moj —!»

Logan je prvi razumel, kaj se tu dogaja. Strašna slutnja mu je prešinila dušo. On sam je bil odposlal tega mladeniča, ki ga je skupaj z Tekumsehom spremljal k lordu Denmoru, odposlal ga je bil v naselbino v Jelovkriku, da bi tam sporočil novico: Vojna je na pragu. Iz Jelovkrika se je torej vrnil Tenskvatavah. Če je tako z njim, kaj se je neki zgodilo z naselbino, kaj z družino, s plemenom? Da, kaj se je zgodilo v Jelovkriku!

(Dalje prihodnjā)

Pod vročim soncem

Spisal Žun Živan, dijak v Ljubljani

Na cesti je opazil gručo ljudi, večinoma žensk in otrok, ki so se gnetli okrog nečesa. Prerinil se je do srede in kmalu zvedel, kaj se je zgodilo. Ribič, ki se je pravkar vrnil, je pripovedoval, kako jih je nocojšnjo noč napadel vihar. Obrnili so barke in veslali kolikor mogoče hitro

k obali nekega obližnjega otoka. Ko so pa bili že blizu jih je dohitel velikanski val in jih pokopal pod seboj. Njega je morje vrglo na neko iz morja štrlečo skalo, ki se jo je pravočasno oprijel in ostal na nji toliko časa, dokler ni minil vihar. Nato je z ostankom neke ladjice po trudopolnem plavanju dosegel obalo ribiškega otoka.

Ivan je bridko zajokal, ko je zvedel to žalostno novico. Vedel je, da je z izgubo dragega očeta izgubil edino oporo v življenju. Vendar pa mu je neki notranji glas pravil, da je oče še živ. Premišljajoč o vsem tem se je vrnil potrtega srca v kočo. Iz velike ljubezni do očeta je naposled sklenil, da ga odide res iskat. Ker pa je vedel, da ga vaščani ne bi pustili in, ker ni imel ladjice, je sklenil, da odpotuje ponevedoma in ponoči. Prikradel se bo do zatoka, kjer imajo ribiči privezane barke, eno vzel in odplul. V ta namen je pripravil hrano in obleko, ki bi jo potreboval ria poti.

III. POGLAVJE.

Na zemljo je padla noč. Vrata koče Jakoba Iliča so se odprla in na cesto je

stopil Ivan s svežnjem v roki. Počasi in tiho se je priplazil do zatoka, kjer so držali ribiči barke. Odvezal je najbližjo, skočil vanjo, vzel vesla in potihem odveslal. Ko se je dodobra oddaljil od otoka, se je še enkrat ozrl nazaj. Mesec je ravno osvetljeval ribiško naselbino in pogled mu je padel na rojstno hišo. Milo se mu je storilo pri srcu, ko jo je gledal morebiti zadnjič in dve veliki solzi sta mu spolzeli na lice. Tolažba pa mu je bila upanje, da bo morda še enkrat videl ljubega očeta. Odveslal je naprej in veslal, veslal toliko časa, dokler ga niso začele boleti roke in dokler se ni že močno oddaljil od otoka. Hotel si je malo oddahneti, ko je zagledal pred seboj črno progo. »Kopno, rešen sem!« si je mislil in se uprl krepko ob vesla. Toda ko se je malo približal je prepoznal, da so to približajoči se čolni. Oko mu je padlo na najbližji, z mesečino osvetljen čoln in šele sedaj je spoznal v njemu Indijance. Zgrozil se je pri pomisli, kaj bo sedaj z njim, ho-

tel je zakričati, toda iz grla mu ni prišlo glasu, le zamolklo je zahropel. Medtem sta že dva tetovirana in olišpana Indijanca skočila v njegov čoln in ga kakor bi trenil zvezala, da se še makniti ni mogel. Ostali so ga obkolili s čolni in začeli kričati in mahati z rokami od veselja, da so dobili zopet novega ujetnika za svoje svečanosti. (Dalje)

Manko Golar:

Zgodba o junaških Butalcih

Jernač je šel ponoči iz sosedne vasi domov v Butale. Jernač je sicer jako junaški možakar, le to noč ga je junaštvo pustilo na cedilu in jo je pricvrtil v Butale ves preplašen in spoten. Na ves glas je vpil na pomoč:

»Ljudje božji, pomagajte, pomagajte, tako je črn in grozen, da mu sam peklenšček, namalan v cerkvi, ne seže niti do pasu!«

Še sam policaj Kozobrec je pritekel s helebardo in je butalski čuvaj vihtel to reč po zraku jako smelo, pa pozival vaščane, naj si ogledajo to hudo reč поблиže. So župan menili, da imajo doma pušo in da morajo ponjo.

Reš so prinesli takšno reč in so šli, spredaj policaj, za njim župan, zadnji je bil mežnar, ki je menil, da bi bilo dobro ostati doma, ker bi bilo ja-

Butalci so tekli skupaj, kot bi bilo najmanj pol vasi v ognju in so jako začudeni spraševali, kaj vendar je, ko pa ni bilo videti nobene strehe v plamenih.

Jernač pa da je videl tam in tam za županovim kozolcem samega hudobca in da ne reče dvakrat, da nista celo dva prežala na vrle Butalčane.

Gospod župan so jako debelo pogledali Jernača, da bi ravno za njegovim kozolcem čepel črnuh, ko pa je vendar prepovedal vsem potepuhom vrteti se okrog njegove pravice in so menili, da to nikakor ne gre.

Še bolj debelo so pa gledali vaščani oča župana, ki so v naglici oblekli hlače narobe, in vrli Butalčani niso vedeli, kje je pri gospodu županu spredaj, kje je zadaj, in so zelo razmišljali, ali so župan glavo tako nerodno obrnili, ali pa hlače narobe potegnili nase.

ko nerodno, če bi se ustavila ura v zvoniku, pa ne bi bilo človeka, ki bi jo porinil naprej; mežnar je bil namreč velik strahopetec, pa ga Butalci kljub temu niso pustili doma.

Kmalu so skoraj vsi menili, da ne bi bilo prav nič škoda, če bi to zadevo rajši kar jutri opravili pri belem dnevu. Pa ne zaradi tega, ker so se bali, kaj še, Butalci so namreč jako pogumni, le mežnar bi jim jo skoraj popihal.

Kmalu je bila vsa vojska iz vasi in je bil Kozobrec jako smel s helebardo in je samo malo oplazil od junaštva gospoda župana, ko je razkazoval, kako bo črnuhu odsekal glavo.

Že so župan menili, da je prišel nadenj sam peklenšček, in so se zaradi tega zelo preplašili.

Od daleč se ustavijo Butalci in gledajo preplašeno županov kozolec. In so strmeli in bulili oči v temo, pa gro-

za vseh groz, v jarku so opazili res nekaj gromozansko črnega.

Sam policaj Kozobrc je bil pri kraju svojega junaštva in so tudi župan pozabili, kako se strelja s pušo. Pa so vendar le uganili in — »bum, bum« je zagrmelo v noč in črna reč je nekaj zaropotala in se ni ganila.

Policaj je menil, da je peklenšček zdaj mrtev, pa da je bolje, če pridejo raje jutri zarana in si dodobra ogledajo rogača.

Butalci so bili kmalu zopet doma in pravili svojim baburam, kako so se bojevali s pravcatim črnuhom.

Zjutraj je prišel ves togoten kajžar Golež k županu in gromozansko preklinjal tistega, ki mu je ponoči preluknjel sod, v katerem je vozil na travnik gnojnico, pa se mu je v mraku zmuznil z voza in se zakotalil pri županovem kozolcu v jarek.

Zelo debelo so pogledali gospod župan Golež in prav nič rekli. Obljubili so mu drug sod, in Golež se ni mogel načuditi, kako to, da so župan tako dobri, ko pa vendar ne dobi berač pri njih niti skorjice kruha.

Seveda ne more vedeti, ko pa je Golež ponoči smrčal in ni nič vedel o gospodu županu, ki so tako smelo streljali na črnuha in mu preluknjali vsa rebra. Pa črnuh ni bil črnuh, pač pa Goležov sod za gnojnico.

Policaj je moral hitro spraviti prekljani sod h gospodu županu, ki so ga takoj razbili na drobne kosce, z njim zakurili peč, da bi slava o njihovem junaštvu ne zašla predaleč v svet.

Danilo Gorinšek:

Polžje potovanje

Mar mu hiše, mar mu peze,
polžek do Ljubljane leze,
tam ko drug meščan-odličnik
zlezel bi na nebotičnik.

Sreča polža punčka naša,
kam namenjen je, ga vpraša.
»Nebotičnik je sred mesta,
tja me vede bela cesta,
prav do lepe tja Ljubljane.«
pravi polž, na pot se zgane.
Hudo smeje se, vse huje
punčka naša, ko to čuje:
Ko se polž na cilj priklati,
bom že davno stara matil

Jama v gozdu

Dete, če ti je življenje drago,
ne zahačaj v gozd mi samo.

V gozdu vem za jamo,
v jami mlaka,
v mlaki žaba kvaka.

Kdo mi je povedal zanjo?
Sam sem gledal vanjo.

Bil je Janezek poređen,
neposlušen, radoveden.
Kjer je našel jamo, mlako,
hop! je skočil v vsako.

Zjutraj — komaj se predrami,
že ukrade v gozd se k jami.

Žaba, ki ji glad razjeda
čreva, gleda, gleda, gleda
in ko Janezka zagleda,
hop! iz mlake, hop! spet v mlako,
v mlaki Janezka v omako
samo usta je odprla,
pa je Janezka požrla.

Skočim brž na pomagaj:

»Žaba, Janezka nazaj!

Sicer bo ti joj, prejoj!«

»O, ne bom ga ne vrnila!

Janezek je moj, je moj!«

žaba v mlaki je zaupila —
vse zaman, nič ne pomaga,
žaba več nazaj ne da ga.

Dete, če ti je življenje drago,

ne zahačaj v gozd mi samo.

V gozdu vem za jamo —
sam sem gledal vanjo.

»Ali Francika ve zanjo?«

Ha, kar nič mi ne odlašaj,
pa še Franciko poprašaj!

Jutrovčki pišejo

PESEM O MOJIH KRAVICAH

Jaz sem pasel kravice,
kravice z'lo mirne,
ko se zvečerilo je,
sem jih napojil.

A ni dolgo b'lo,
na semenj krave oče gnali so,
meni zelo žal je b'lo,
čez nekaj časa nove pripeljali so.

Ej, pastir je lušno biti,
imaš mleka dosti za piti,
kdor ima take kravice,
srečen je lahko.

*Vezovišek Branko, uč. III. razr.
Senovo p. Rajhenburg*

MOJ DOMAČI KRAJ.

Rodil sem se v Beltincih; tam smo bili le malo časa, približno pet let. Ne spominjam se vsega, zato bom raje opisal trg Gornjo Radgono.

Leži ob vznožju grajskega griča, dvigajočega se tik desne obale Mure kot nekaka predstraža in mejnik Slovenskih goric napram sosedni Avstriji. Gornja Radgona ima nad 1300 prebivalcev. Nad njo kraljuje na griču, odkoder je krasen razgled na sosednje Prekmurje, mogočni grad Radgona, ki je dal trgu ime. Kdaj je bil grad postavljen, še ni ugotovljeno, pač pa je dokazano, da je stal že leta 1129, in da je bil takrat last deželnega kneza, ki ga je dajal v najem raznim velikašem. Sedanja lastnica gradu je dravska banovina, ki ga bo adaptirala za javno hišalnico.

Nasproti trgu leži na levem bregu Mure mesto Radkersburg. Z gornjo Radgono ga veže širok in lep državni most iz betona, zgrajen leta 1929. Gornja Radgona je najprometnejši kraj na naši severni meji. Od tod izvažamo govedo, svinje, konje, nadalje perutnino, jajca, vino, les in druge kmetijske pridelke. Večina izvoza je namenjenega v Avstrijo pa tudi v Nemčijo, Italijo in Švico. Trg je važno središče vinske in sadne trgovine. Tu obratuje svetovno znana veletrgovina in tvornica sekta. Vzorne kleti in vzorni vinogradi tega podjetja so znani po vsej državi. Dalje obratuje tu tiskarna, tvornica usnja, velika moderna opekarna, last tržke ob-

čine in dve veliki ter moderno urejeni izvozni klavnici.

Radi živahnega obmejnega prometa posluje v Gornji Radgoni glavna carinarnica I. reda. Tu imajo svoj sedež tudi drugi uradi, kakor sresko sodišče, davčna uprava, glavni oddelek finančne kontrole, orožniška postaja, župnijski urad, meroizkusni urad itd. Gornja Radgona ima dva denarna zavoda in sicer Občinsko hranilnico ter Posojilnico. Tu poslujejo trije odvetniki, notar in dva zdravnik. V trgu je naposled osnovna šola s strokovno nadaljevalno šolo. Trgovci imajo svoje poverjeništvu, obrtniki pa več strokovnih združenj. Za tujce in goste je v Gornji Radgoni dobro preskrbljeno, ker ima kraj dovolj gostiln in hotelov. Ob Muri je moderno javno kopališče tržke občine, s prostori za sončenje in športne igre. Trg ima kajpada tudi električno razsvetljavo.

Na kratko rečeno, Gornja Radgona je najvažnejša točka naše severne meje z Avstrijo.

*Klemenčič Zvonimir, uč. III. razr.
mešč. šole v Gornji Radgoni.*

LE V VZTRAJNOSTI JE NAPREDEK

V preprosti gorenjski vasi so zidali novo šolo. Delo je prevzel podjetnik domačin, delavci so bili večinoma Slovenci. Med njimi je bil tudi desetleten deček, po rodu Lah, ime pa mu je bilo Karlo. Karlo ni znal niti besedice slovenski. Zato je bil pri domačinih v največji zadregi. Mojster je znal sicer njegov jezik in je dečku po petkrat in desetkrat povedal, kako se slovenski nazivlja to in ono reč. Karlo si je tuje besede hitro zapomnil in jih prav tako hitro tudi pozabil; odnehal pa le ni z učenjem in postrežbo. Nekoč ga je poslal po žeblje v prodajalnico in mu ponovno zabil: »Karlo, reci cvek, cvek, pa se bosta umela z možem, ki ne zna tvojega jezika! Si me li umel?« »Si signore!« (da gospod) de deček, teče veselo po vasi do prodajalnice in vpije vso pot: cvek, cvek. Toda smola! Pred vrati prodajalnice je pozabil svoj čvek. Kam zdaj? Obrne se hiti prav tako urno na stavbišče in prosi mojstra, naj mu vnovič pove, kaj se pravi slovenski »La

chiave«. Karlo si zapomni in spet teče do prodajalnice, spotoma pa popravlja: Chiave — cvek, chiave — cvek. Toda v prodajalnico mu ostane v ustih samo chiave. In zopet se nista umela s prodajalcem. Karlo drvi vnovič k mojstru, ki se mu smeje že od daleč, ko vidi, da prihaja dečko brez cvekov. »Ali nista podobni besedi chiave, ker izgovoriš čia-ave, in cvek? Teci še tretjič in ponavljaj podobni besedi; morda ti ostane sedaj cvek v ustih in spominu«. Karlo je slušal, prispel v prodajalnico in rekel: čiavek. In s prodajalcem sta se umela.

Kordež Franc, uč. IV. razr. v Kranju — Podnart.

TIHOTAPSKA

Martin čez mejo prikoraka, nahrbtnik poln ima tobaka, Drava, Zeta, Vardar, Drina, in tudi nekaj saharina. Skrivaj po stezah jo ubira, znoj raz čela si otira, popevko veselo intonira, italijanska straža mu kontrira »Stoj!« povelje rezko zadoni, glas možu grlu obstoji. Martin se tega tako prestraši, da se hitro v grm zapraši, ali kaj mu to pomaga, ko Italijan ga že pobasa. Martina so zvezali, v Postojno odpeljali, ženka doma joka, možak v zaporu stoka.

Gnezda Dušan, uč. III. razr. Unec pri Rakeku

IZ VESELIH POČITNIŠKIH DNI

Zadnji dnevi šole. Sonce je pripekalo, da je bilo veselje. V šoli je bilo vse navzkriž! Učenci so plašljivo hodili po hodnikih, vedeli so, da se bliža plačilni dan. Končno je bil zaključek šole. Preslišal sem besede na proslavi Vidovega dne. Dobil sem izpričevalo in odšel veselo proti domu. In tu so se začele počitnice... Bojna napoved med Indijanci. Lovimo se po gozdovih, plezamo po drevesih in uganjamo vsakovrstne šale. Marsikateremu se pripeti nesreča, saj veste, raztrgajo se mu hlače in kruto obsodbo izvrši zvečer očetova palica. Ali tudi to se pozabi. Drugi dan skače zopet kakor veriverica po drevesih. Prvi solnčni žarki nas zbudiijo. Žvižg za žvižgom kliče zaspance. Izmislimo si novo igro in čas teče dalje. Kako nerad vza-

mem knjigo v roke in čitam, dokler je mati pri meni. Odide v kuhinjo. Izrabim priliko in že sem pri tovariših. Počitnice gredo v drugo polovico. Ob spominu na vesele dneve, ki sem jih preživel v letošnjih počitnicah, me prešine neka blažena sreča. In tudi to mine...

Zavolovšek Miroslav, uč. VI. razr., Trbovlje I.

Dragi stric Matic! Oglašam se prvič v »Mladem Jutru«. Opisati Ti hočem izlet v Dol. Lendavo. Odpeljali smo se z večjo družbo s tovornim avtomobilom. Med vožnjo smo videli devet štokelj in dva zajca. Družba je bila vesela, prepevali so in vriskali. Šli smo v vinske gorice. Iz goric sem gledal nogometno tekmo, igrala sta »Čakovec« in »Lendava«. Bili so zelo glasni. Mislili smo si ogledati tudi mumijo grofa Hadika, a smo se prej vrnili v mesto, kjer smo se okrepčali in vrnili nato v M. Soboto.

Germovšek Bogo, učenec II. razr. v Murski Soboti.

Dragi stric Matic! Drugič se oglašam v »Mladem Jutru«. Povem Ti zgodbico o »Čivu« in »Pikecu«. Na počitnicah smo v Brezju pri Dobravi, pri naši tetki učiteljici. Na šolski strehi se je zamašil žleb, ker so v njem gnezдили vrabci. Zato je prišel klepar in zmetel gnezda na tla. S sestro Tatjano sva našli dva mlada vrabčka. Mojega sva krstili Pikec, njenega pa Čiv, zato, ker vedno čivka. Pikec prvi dan ni hotel nič jesti, Čiv pa je kar naprej odpiral kljun. Tretji dan je moj Pikec poginil. S Tatjano sva mu skopali grob. Obe sva bili zelo žalostni. Čivu smo dajali prej samo kruhove drobtinice, a sedaj mu dajemo že proso, kašo in muhe. Tudi že poskuša leteti. Čiv je zelo rad pri miru. Včera je sedel celo popoldne tetki na rami. Danes jutraj sva s Tanjo pretaknili vsak kot v razredu, Čiva pa ni bilo nikjer. Pogledali sva tudi pod klopni, našli ga nisva. Kar naenkrat se oglaš »Čiv, čiv!« Greva tja, kjer je čivkal. Zagledali sva v kotu črno kepo, bil je Čiv. Odpiral je kljun, ker je bil že zelo lačen. Dal sva mu prosa. Obe s Tanjo bi radi videli, da še ne bi kmalu odletel. Te pozdravlja

Ljubica Brus, učenka III. b r. pri sv. Jakobu, Ljubljana Florjanska ul. št. 38.

Tone Trdan:

Vile žanjejo

Pripovedka z okolice Velike Doline.

Pod Koričko rebrijo, tam na robu Gorjancev leži vas Koritno. Nekaj hiš je prislomljenih kot lastavljča gnezda nad strmim jarkom, kjer teče Dolinski potok. Tiho žubori med bukovim drevjem in dela nešteto prav majhnih slapov tja do jezera pod gradom.

Po tem jarku so se nekoč sprehajale vile, ko še ni bilo tako hudobnih ljudi kot so dandanes. V davnih, zelo davnih časih je na Koritnem živela stara, suha ženička Trlica. Ljudje so ji rekli Trlička, ker je bila res drobno in suho ženšče, pa jezikavo, da bi jo niti mlin ob grajskem jezeru ne prevpil, kadar je klepetala in opravljala dobre sosede po bližnjih vaseh. Imela je borna kočico na strmi rebri in precej veliko njivo na pobočju. Nekoč, bilo je zgodaj v poletju, ko je šla pšenica v zlato klasje, je tudi Trlička prišla za srp in začela žeti pšenico. Žela je in žela, da je bila vsa mokra. Dan se je nagibal h koncu, pa niti poznalo se ni, toliko je imela še klasja pred seboj. Mrak je legel na zemljo. Meglica se je nizko spustila na jarek in rdeča zarja je zlatila klasje, ki se je lahko pozibavalo v večernem vetriču.

Tedaj pa stopijo, iz bližnjega grajskega loga vile, krasne, belo oblečene deklce z velikimi zlatimi lasmi, razpletenimi do tal in rajajo okoli najmlajše med njimi, ki je stala v sredi. Prestrašeni Trlički je padel srp iz rok in v silnem strahu se je skoraj sesedla. Tedaj pa je stopila iz kroga vila in jo ogovorila:

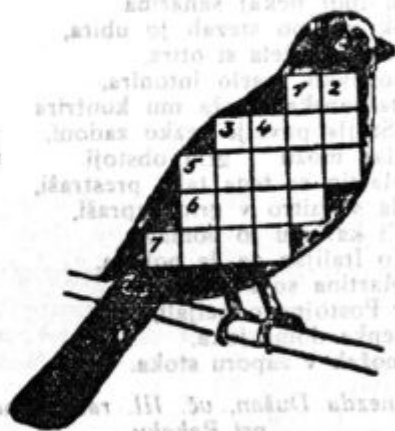
»Nič se ne boj! Me smo vile iz grajskih logov in gozdov. Daleč v gozdu je naš grad. Dosti nas je. Prinesi še danes zvečer skledico kislega mleka nam vilam in videla boš, da bo vsa pšenica požeta do jutri zjutraj. Pa ne povej nikomur, da si nas videla.«

Vile so rajale naprej, pele lepe pesmi in se izgubile v meglici. Trlička je pobrala srp, se ojunčila in res prinesla kar cel škaf kislega mleka, ki ga je nabirala pri dobrih ljudeh ter ga postavila na njivo. Nato je šla spat.

Drugo jutro na vse zgodaj, ko je zidala zarja razlila motno svetlobo na

lepe grajske gozdove, je vstala in tekla, kar je le mogla na njivo. In glej! Vsa pšenica je bila požeta, vse bilke so bile povezane v snope, da ni imela prav nobenega dela. In čudno! Latvica s kislim mlekom je bila prazna. Seveda, stino vesela in pozabljiva in klepetava povrhu je Trlička pozabila, kar ji je rekla vila. Takoj je razbobljala po vas, kaj se ji je primerilo. To pa vilam ni bilo prav. Ko bi spet hotela, da bi ji vile še posejale novo seme, se niso več pokazale. Od tedaj jih ni nikoli več videla.

Križanka »Kantarček«

Vodoravno: 1. žitarica, 3. otok v Jadranu; 5. socvetje ali sadna skupina; 6. pričakovanje; 7. Zupancičeva pesnitev.

Navpično: 1. ogrebotina; 2. velik drog; 3. naziv za kako pomembno zgradbo; 4. tekočina; 5. žival.

Kdo bi rad imel ves letnik 1936 „Mladega Jutra“

v obliki knjige za majhen denar?

Plašite na upravo »Jutra«, Knafljeva ul. 5.